MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

ONOR. IMHALLEF
DAVID SCICLUNA

Seduta ta' l-10 ta' Marzu, 2006

Appell Kriminali Numru. 49/2005

Il-Pulizija

v.

... omissis …
Jacqueline Hughes

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba mill-Pulizija Ezekuttiva kontra Jacqueline Hughes talli:

(1) Fl-14 ta' Dicembru 2000, u fix-xhur precedenti fil-Belt Valletta u fi bnadi ohra f'dawn il-Gzejjer, iffalsifikat jew biddlet minghajr il-kunsens tas-sid, l-ismijiet, il-marki jew sinjali distintivi tax-xoghol tal mohh jew prodott ta' industrija jew manifattura; jew xjentement ghamlet uzu ta' sinjali, tabelli jew emblemi, li jkun fihom indikazzjoni li tista' tqarraq lix-xerrej dwar ix-xorta tal-merkanzija, jew

bieghet tali merkanzija; jew xjentement qeghdet fic-cirkolazzjoni, bieghet jew zammet ghandha ghall-bejgh jew importat ghal hsieb ta’ kummerc merkanzija b’marka, sinjal jew emblema imxebbhin b’qerq, u cioe` numru ta’ CDs foloz;

(2) Bi qligh jew bi skop ta’ kummerc, stampat, immaniffaturat, idduplikat, jew mod iehor irriproduciet jew ikkupjat, jew bieghet, qassmet, jew mod iehor offriet ghall-bejgh jew biex jitqassam, xi artiklu jew xi haga ohra bi ksur tal-jeddijiet li johorgu mid-drittijiet ta’ l-awtur li jkollha persuna ohra protetti bil/jew taht il-ligi ta’ Malta;

(3) Bi qligh jew bi skop ta’ kummerc, stampat, immanifatturat, idduplikat, jew mod iehor ipproduciet jew ikkupjat, jew bieghet jew qassmet jew mod iehor offriet ghall-bejgh jew biex jitqassam minn post jew minn gewwa post li huwa kopert b’licenza, jew bhala parti minn attivita` koperta b’tali licenza xi artiklu jew xi haga ohra bi ksur tal-jeddijiet li johorgu mill-jeddijiet ta’ l-awtur li jkollha persuna ohra u protetti bil/jew taht il-ligi ta’ Malta;

(4) Saret recidiv ghat-terminu ta’ l-artikoli 49 u 50 tal-Kap. 9 tal-Ligjiet ta’ Malta wara li giet ikkundannat b’diversi sentenzi mill-Qorti tal-Magistrati;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tas-17 ta’ Frar 2005 li permezz taghha dik il-Qorti sabet lill-imsemmija Jacqueline Hughes hatja ta' l-ewwel, it-tieni, it-tielet u r-raba’ imputazzjonijiet u kkundannatha ghall-hlas ta’ multa ta' tliet mitt liri Maltin (Lm300) u ordnat il-konfiska u d-distruzzjoni tas-CDs esebiti u msemmija fir-relazzjoni ta’ l-espert [Martin] Bajada;

Rat ir-rikors ta’ appell ta' l-imsemmija Jacqueline Hughes pprezentat fl-1 ta’ Marzu 2005 li permezz tieghu talbet li din il-Qorti thassar, tirrevoka u tikkancella is-sentenza appellata u minflok tilliberaha minn kull htija w piena;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semghet it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

L-aggravji ta' l-appellanti huma fil-qosor is-segwenti: (1) hija ma setghet qatt tinsab hatja tat-tielet imputazzjoni fejn il-prosekuzzjoni kienet qed tinvoka l-Avviz Legali 120 tas-sena 1992 peress illi dak l-Avviz Legali jikkontempla biss mizura amministrattiva; (2) mill-provi prodotti l-Ewwel Qorti ma kinitx gustifikata ssib lill-appellanti hatja minhabba dubju dwar il-veracita` tad-deposizzjoni tax-xhud ewlieni tal-prosekuzzjoni; (3) l-Ewwel Qorti ma setghetx issib htija dwar it-tielet [**recte:** tieni] imputazzjoni stante n-nuqqas ta' kwerela valida skond il-ligi.

Kwantu ghall-ewwel aggravju jirrizulta illi l-prosekuzzjoni, permezz tat-tielet imputazzjoni, invokat id-disposizzjonijiet ta' l-Avviz Legali 120 tas-sena 1992. Fil-kuntest tal-kawza odjerna dawn id-disposizzjonijiet jipprovdu essenzjalment li min ikollu licenza tal-Pulizija biex izomm hanut jew licenza ta' *hawker* (bhalma ghandha l-appellanti) u b'xi mod ikollu ghall-bejgh jew ibiegh xi haga bi ksur tal-jeddijiet li johorgu mid-drittijiet ta' l-awtur li jkollha persuna ohra u li jkunu protetti bil-ligi ta' Malta jew taht il-ligi ta' Malta, jitqies li jkun qieghed izomm dak il-hanut jew dik il-posta minghajr id-debita licenza tal-Kummissarju tal-Pulizija. Ghalhekk, kif irriteniet din il-Qorti diversament presjeduta fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Eugenio Frantz** fis-sentenza ta' l-24 ta' April 2002, proprjament ir-reat ipotizzat b'din it-tielet imputazzjoni huwa, fil-kawza odjerna, dak li kien[1] kontemplat fl-artikolu 181(1) tal-Kap. 10. "Dan ir-reat", tkompli tghid l-imsemmija sentenza, "li huwa ta' natura kontravvenzjonali (art. 318, Kap. 10), ma jiddependix mill-kwerela tal-parti leza … u jista' jissussisti, taht certi cirkostanzi, anke jekk dak li jkun ma jkunx gie akkuzat bir-reat kontemplat fl-artikolu 298B tal-Kodici Kriminali jew ikun gie hekk akkuzat izda lliberat …."

Issa, jirrizulta li bejn id-data meta l-Pulizija investigaw il-kaz in kwistjoni (14 ta' Dicembru 2000) u d-data tal-

[1] L-artikolu 181 tal-Kap.10 thassar bis-sahha ta' l-artikolu 33 ta' l-Att XXVII tas-sena 2001.

prezentata ta’ l-appellanti fil-Qorti (4 ta’ Dicembru 2001) kienet ghaddiet kwazi sena. Konsegwentement, stante li, kif diga` ntqal, ir-reat ipotizzat fit-tielet imputazzjoni in kwantu jirreferi ghall-artikolu 181 tal-Kap. 10 huwa reat ta’ natura kontravvenzjonali, l-azzjoni fir-rigward ta’ dik it-tielet imputazzjoni giet preskritta.

It-tieni imputazzjoni tirrikjedi apprezzament mill-gdid tal-provi u kif dejjem gie ritenut, huwa principju ormaj stabilit fil-gurisprudenza ta’ din il-Qorti (kemm fil-kaz ta’ appelli minn sentenzi tal-Qorti tal-Magistrati kif ukoll fil-kaz ta’ appelli minn verdetti u sentenzi tal-Qorti Kriminali) li din il-Qorti ma tiddisturbax l-apprezzament dwar il-provi maghmul mill-Ewwel Qorti jekk tasal ghall-konkluzjoni li dik il-Qorti setghet ragjonevolment u legalment tasal ghall-konkluzjoni li waslet ghaliha. Fi kliem iehor, din il-Qorti ma tirrimpjazzax id-diskrezzjoni fl-apprezzament tal-provi ezercitata mill-Ewwel Qorti izda taghmel apprezzament approfondit tal-istess biex tara jekk dik l-Ewwel Qorti kinitx ragjonevoli fil-konkluzjoni taghha. Jekk izda din il-Qorti tasal ghall-konkluzjoni li l-Ewwel Qorti fuq il-provi li kellha quddiemha, ma setghetx ragjonevolment tasal ghall-konkluzjoni li waslet ghaliha, allura din tkun raguni valida, jekk mhux addirittura mpellenti, sabiex din il-Qorti tiddisturba dik id-diskrezzjoni u konkluzjoni[2].

F'**Blackstone's Criminal Practice 2001** naqraw ukoll (para. D22.15 pagna 1622):

"The case of *Cooper* [1969] 1 QB 267 continues to provide guidance on how the word 'unsafe' should be interpreted in determining a criminal appeal. In that

---

[2] Ara, fost ohrajn, l-Appelli Kriminali Superjuri: **Ir-Repubblika ta' Malta vs Domenic Briffa**, 16 ta' Ottubru 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Godfrey Lopez** u **r-Repubblika ta' Malta v. Eleno sive Lino Bezzina** 24 ta' April 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Lawrence Asciak sive Axiak** 23 ta' Jannar 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Mustafa Ali Larbed**; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Thomas sive Tommy Baldacchino**, 7 ta' Marzu 2000, **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Ivan Gatt**, 1 ta' Dicembru 1994; u **Ir-Repubblika ta' Malta vs George Azzopardi**, 14 ta' Frar 1989; u l-Appelli Kriminali Inferjuri: **Il-Pulizija vs Anthony Bartolo**, 6 ta' Mejju 2004; **Il-Pulizija vs Maurice Saliba**, 30 ta' April 2004; **Il-Pulizija vs Saviour Cutajar**, 30 ta' Marzu 2004; **Il-Pulizija vs Seifeddine Mohamed Marshan et**, 21 ta' Ottubru 1996; **Il-Pulizija vs Raymond Psaila et**, 12 ta' Mejju 1994; **Il-Pulizija vs Simon Paris**, 15 ta' Lulju 1996; **Il-Pulizija vs Carmel sive Chalmer Pace**, 31 ta' Mejju 1991; **Il-Pulizija vs Anthony Zammit**, 31 ta' Mejju 1991.

case, Lord Widgery CJ explained that if the overall feel of a case left the court with a 'lurking doubt' as to whether an injustice may have been done, then a conviction will be quashed, notwithstanding that the trial was error-free. Lord Widgery said (at p. 271 C-G):

'[This is] a case in which every issue was before the jury and in which the jury was properly instructed, and, accordingly, a case in which this court will be very reluctant indeed to intervene. It has been said over and over again throughout the years that this court must recognise the advantage which a jury has in seeing and hearing the witnesses, and if all the material was before the jury and the summing-up was impeccable, this court should not lightly interfere. Indeed, until the passing of the Criminal Appeal Act 1966 [which somewhat widened the court's powers to quash a conviction] it was almost unheard of for this court to interfere in such a case.

However, now our powers are somewhat different, and we are indeed charged to allow an appeal against conviction if we think that the verdict of the jury should be set aside on the ground that under all the circumstances of the case it is unsafe or unsatisfactory. That means that in cases of this kind the court must in the end ask itself a subjective question, whether we are content to let the matter stand as it is, or whether there is not some lurking doubt in our minds which makes us wonder whether an injustice has been done. This is a reaction which may not be based strictly on the evidence as such; it is a reaction which can be produced by the general feel of the case as the court experiences it'."

Fis-sentenza moghtija mill-Qorti ta' l-Appell Kriminali fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs Ivan Gatt** fl-1 ta' Dicembru 1994, intqal hekk:

"Fi kliem iehor, l-ezercizzju ta' din il-Qorti fil-kaz prezenti u f'kull kaz iehor fejn l-appell ikun bazat fuq apprezzament tal-provi, huwa li tezamina l-provi

dedotti f'dan il-kaz, tara jekk, anki jekk kien hemm versjonijiet kontradittorji - kif normalment ikun hemm - xi wahda minnhom setghetx liberament u serenament tigi emmnuta minghajr ma jigi vjolat il-principju li d-dubju ghandu jmur favur l-akkuzat, u jekk tali versjoni setghet tigi emmnuta w evidentement giet emmnuta, il-funzjoni, anzi d-dover ta' din il-Qorti huwa li tirrispetta dik id-diskrezzjoni u dak l-apprezzament."

Din il-Qorti fil-fatt ghamlet ezami approfondit tal-provi kollha migbura mill-Ewwel Qorti biex tara jekk dik il-Qorti setghetx legalment u ragjonevolment tasal ghall-konkluzjoni ta' htija dwar l-imputazzjonijiet l-ohra[3] dedotti kontra l-appellant.

Il-provi in sintesi huma dawn:

Mill-provi jirrizulta li fl-14 ta' Dicembru 2000 Grace Borg, direttur tal-kumpanija Visual and Sound li timporta u tbiegh affarijiet ta' muzika, videos u DVDs, irrapportat lill-Pulizija fl-ghassa tal-Belt li minn fuq il-Monti kienet ghadha kemm xtrat numru ta' CDs minghand certu Christopher James Hughes u liema CDs fil-fehma taghha kienu foloz. Il-Pulizija marru fuq il-post u elevaw is-CDs kollha li kien hemm fuq il-posta numru 115.

Grace Borg fil-fatt xehdet li hija kienet marret fuq il-Monti flimkien ma' certu Alan Ciangura (li ma xehed qatt f'dawn il-proceduri) u li minn fuq l-ewwel posta li marret fuqha (dik ta' Christopher James Hughes) ghazlet numru ta' CDs li ghalihom halset xi Lm30 jew Lm35. Qalet li qam kaos u hafna paroli u ghajjat peress illi l-imsemmi Hughes kien jaf min kienet. Minn hemm marret l-ghassa tal-Belt biex taghmel ir-rapport taghha. Hija kkonfermat li qdieha u xtrat minghand Christopher James Hughes. Mistoqsija jekk kienx hemm xi hadd iehor fuq il-posta qed ibiegh, wiegbet li dak il-hin partikolari, meta fizikament l-imsemmi Hughes taha s-CDs ma kinitx taf izda sostniet li kemm l-appellanti kif ukoll certu Martin Cachia (li originarjament

[3] Stabbilit li l-azzjoni fir-rigward tat-tielet imputazzjoni tinsab preskritta.

gie akkuzat flimkien ma' l-appellanti u Christopher James Hughes izda li gie lliberat mill-imputazzjonijiet kollha addebitati lilu) xi hin dehru fuq l-istess posta. Mistoqsija jekk rathomx ibieghu lil haddiehor qalet li kienu qed jidhru li qeghdin hemm biex iservu lin-nies.

L-appellanti ma xehditx izda ghamlet stqarrija lill-Pulizija fejn qalet li fl-14 ta' Dicembru 2000 kienet mar-ragel taghha ghal xi hin fuq il-Monti. Qalet li l-posta ntramat mir-ragel filwaqt li hija kienet marret tiehu kafe` u tixtri gazzetta. Qalet li taf li Grace Borg ghandha x'taqsam ma' l-Exotique izda ma wegbitx jekk rathiex tixtri. Sostniet ukoll li huwa xoghol zewgha li jirriplejsja x-xoghol li jkun inbiegh.

Mir-rapport ta' Martin Bajada, l-espert tekniku nominat mill-Magistrat Inkwerenti, jirrizulta li s-CDs li Grace Borg xehdet li akkwistat minghand Christopher James Hughes ma kinux prodott originali, filwaqt li dawk kollha elevati mill-Pulizija kienu koperti kemm b'*Laser Beam Recorder (LBR)* u *mould code* kif ukoll konformi mal-prodott originali.

Fil-fehma ta' din il-Qorti, l-Ewwel Qorti ma setghetx ragjonevolment issib il-htija fl-appellanti ghas-semplici fatt li kienet prezenti fil-posta ma' zewgha. Grace Borg stess xehdet li xtrat minghand Christopher James Hughes u li kien hu li qdieha. Ma ratx lill-appellanti tbiegh. L-appellanti fl-istqarrija taghha – mhux kontradetta – qalet li kien zewgha li rama l-posta u li kien zewgha li jirriplejsja x-xoghol li jinbiegh. Barra minn hekk jirrizulta li l-appellanti ghandha licenza biex tiggestixxi l-posta numru 114 (ara fol. 125) filwaqt li zewgha Christopher James Hughes ghandu licenza biex jiggestixxi l-posta numru 115 (ara fol. 120). Mix-xiehda ta' l-Ispettur Paul Camilleri tas-27 ta' Settembru 2002 fil-fatt jirrizulta li s-CDs elevati mill-Pulizija, wara r-rapport li ghamlet Grace Borg, gew elevati mill-posta numru 115 ta' l-imsemmi Christopher James Hughes. Ma tirrizulta l-ebda investigazzjoni dwar il-posta numru 114. Mill-provi ghalhekk ma giex ippruvat li l-appellanti bieghet jew offriet ghall-bejgh jew zammet ghandha CDs foloz.

Konsegwentement m'hemmx lok li din il-Qorti tikkunsidra wkoll it-tielet aggravju ta' l-appellanti.

Ghal dawn il-motivi:

Tiddeciedi billi tilqa’ l-appell, tirrevoka s-sentenza appellata in kwantu tirrigwarda l-appellanti Jacqueline Hughes, u minflok tiddikjara l-azzjoni kriminali fir-rigward tat-tielet imputazzjoni preskritta u ghalhekk tilliberaha minn dik l-imputazzjoni u inoltre tiddikjaraha mhux hatja ta’ l-imputazzjonijiet l-ohra dedotti kontra taghha u minnhom tilliberaha.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------